

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
Δ.Π.Μ.Σ. ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

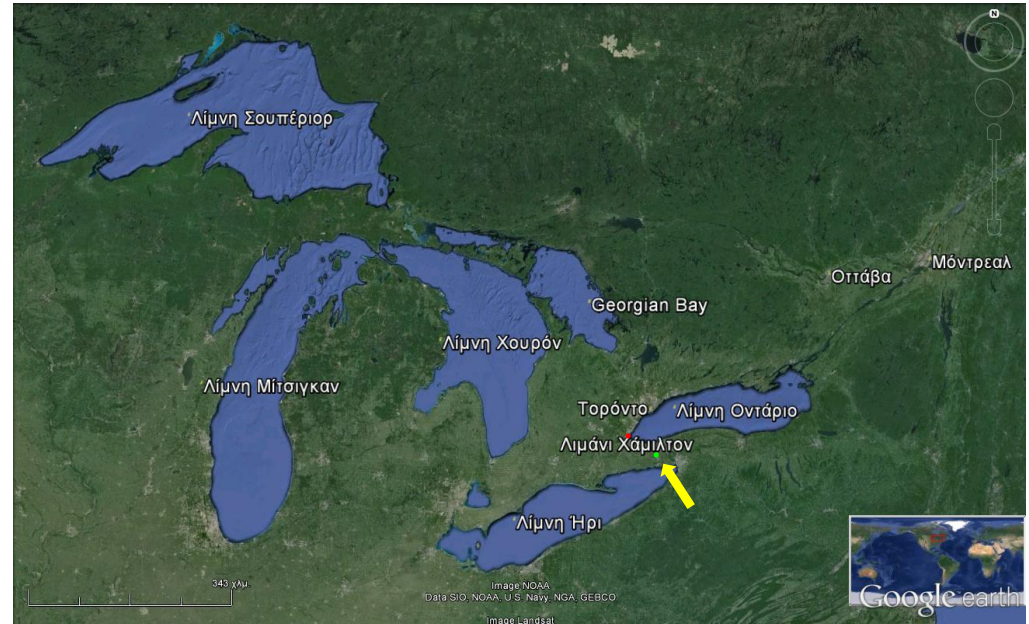
Ημερίδα «Υδατικοί πόροι, υποδομές και υπηρεσίες νερού:
Ιδιωτικοποίηση ή κοινωνικοποίηση; »

*Ένα αισιόδοξο πείραμα επανακοινωνικοποίησης:
Hamilton, Καναδάς*

Φελώνη Ελισσάβετ
Μόσχου Έφη

Γενικά στοιχεία περιοχής

- Hamilton, νοτιοδυτικά της λίμνης Ontario του Καναδά
- 490.000 κάτοικοι, λιμάνι στις δυτικές ακτές της λίμνης
- Κέντρο βιομηχανίας χάλυβα στο παρελθόν
- Κοινωνική αντίθεση μεταξύ εργατικής και εύπορης τάξης
- Υδατικοί πόροι

Great Lakes, Canada (Google Earth)

- Λίμνη Ontario
- Λίμνη Erie [μικρή διακοπή το 1970 λόγω ποιοτικής υποβάθμισης]
- Ποσοτική επάρκεια
- Μοναδικό εργοστάσιο επεξεργασίας νερού, προβλήματα ρύπανσης στο λιμένα [περιοχή Μεγάλων Λιμνών προστατευόμενη βάση Συμφώνου Ποιότητας Νερού, 1987]

Σύντομο Ιστορικό

- 1994**
  - Οικονομική ύφεση του Δήμου, Αδυναμία συντήρησης ΜΕΝ, Έλλειψη επενδύσεων
  - Προσέγγιση από τη 'Philip Environmental'
  - Υπογραφή 10ετούς ΣΔΙΤ 30.12.1994
- 1994-2004**
  - Διαχείριση υπηρεσιών νερού σε ιδιωτικά χέρια [Philip Utilities Management Corporation/PUMC]
  - Μάρτιος 1999 Πώληση της PUMC στην Azurix Corp
  - Φεβρουάριος 2002 Μεταπώληση στην Thames Water
- 2004**
  - Επιδίωξη του ΔΣ για υπογραφή νέας σύμβασης με κοινωνικό προσανατολισμό
  - Κοινωνικές πιέσεις για τους όρους της νέας σύμβασης
  - Οι 7 προσφορές τελικά αποσύρθηκαν
  - Επαναδημοτικοποίηση των υπηρεσιών νερού
- 2005-2013**
  - Αυξανόμενο οικονομικό όφελος για το Δήμο
  - Προοπτικές εξέλιξης

Η Σύμβαση του 1994

Αξιώσεις και Δεσμεύσεις

- Μείωση κόστους λειτουργίας
- Αύξηση παραγωγικότητας μέσω τεχνολογικής αναβάθμισης
- Βελτίωση εργασιακών σχέσεων, θέσπιση πριμ παραγωγικότητας
- Μείωση κρατικού κεφαλαίου για τις υπηρεσίες νερού
- Διατήρηση περιβαλλοντικών προτύπων
- Δέσμευση για περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη
- Μεταβίβαση υψηλού ρίσκου
- Ευκαιρία κυβερνητικού επαναπροσδιορισμού και αύξησης της ανταγωνιστικότητας

Η Σύμβαση

Η πραγματικότητα

- Απευθείας ανάθεση στην PUMC
  - Συμμετοχή στο κεφάλαιο 70% από την Philip Environmental 30% από το Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα Δασκάλων του Ontario
  - Προεδρεία του Stuart Smith, τέως προέδρου της Φιλελεύθερης Παράταξης
- Καμία εμπειρία της εταιρείας στον τομέα επεξεργασίας νερού
- Μοναδικός όρος που τηρήθηκε ήταν η μεταφορά της έδρας της επιχείρησης στο Hamilton και η εξάπλωση στη Βορειοαμερικανική αγορά νερού
- Οικονομική επιβάρυνση του Δήμου
  - Μη πληρωμή φόρων
  - Στηριζόμενη στον όρο του συμβολαίου, η εταιρεία επιδίωκε την αύξηση των ζημιών σε ποσά μεγαλύτερα των 10.000 \$ (!)
  - Άμεση είσπραξη 1 εκατ. \$ επί των κερδών και ανισοκατανομή 60-40% των υπόλοιπων κερδών με την Περιφερειακή Αρχή
- Μείωση λειτουργικού κόστους με απόλυση του 50% του προσωπικού

Τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης

- Περιβαλλοντική υποβάθμιση, μη ανάληψη αντίστοιχου κόστους
  - Ρύπανση λόγω αμέλειας τήρησης του προγράμματος καθαρισμού του λιμένα
  - Περισσότερες διαρροές αποχετεύσεων
- Σταδιακή συρρίκνωση του αριθμού των μονάδων λειτουργίας
- Μετακίνηση υπαλλήλων που είχαν στηρίξει τη σύμβαση στη νέα εταιρεία
- Απόκρυψη βασικών οικονομικών στοιχείων επί των δραστηριοτήτων
- Ελάχιστη μεταφορά ρίσκου
- Μέσα σε 5 έτη, μεταπώληση της PUMC για 67 εκ. \$ στην Azurix Corp και μετά στην πολυεθνική Thames Water
- Σημαντικά κέρδη για την PUMC ~4,8 εκατ. \$/έτος
- Γενική συνέπεια: ασταθές καθεστώς και κοινωνικές αντιδράσεις, εξαιτίας εναλλαγών στην ιδιοκτησία και άφιξης μεγάλων πολυεθνικών

Η επανακοινωνικοποίηση των υπηρεσιών νερού

- Λήξη συμβολαίου το 2004, με έκδηλη κοινωνική δυσφορία
- Δίλημμα για ανανέωση συμβολαίου ή δημοτικοποίηση των υπηρεσιών
- Απαίτηση για δικαιότερους όρους, έπειτα από σύσταση επιτροπής των πολιτών του Hamilton με σημαντικό αντίκτυπο στα μέσα
- Συνολικά 7 εταιρείες εκδήλωσαν ενδιαφέρον, δεν επιτεύχθηκε συμφωνία

Μόνη λύση η επανακοινωνικοποίηση

- Δημοτικό σχήμα που λειτουργεί μέχρι σήμερα

Οι πρώτες αναφορές δείχνουν ...

- Μείωση λειτουργικού κόστους
- Νέες προσλήψεις προσωπικού
- Σημαντικά οικονομικά οφέλη (π.χ. το 2005 επιτεύχθηκε η μέγιστη συσσωρευτική απόδοση των τελευταίων 15 ετών, λειτουργία κάτω από τον προϋπολογισμό)
- Διαρκής βελτίωση της εξοικονόμησης και της απόδοσης κόστους
- Μείωση ρύπανσης κατά 50% στην περιοχή του λιμένα, λειτουργία προγράμματος καθαρισμού
- Σταδιακή αναβάθμιση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης
- Ίδρυση ερευνητικού κέντρου για ανάπτυξη τεχνολογίας επεξεργασίας λυμάτων

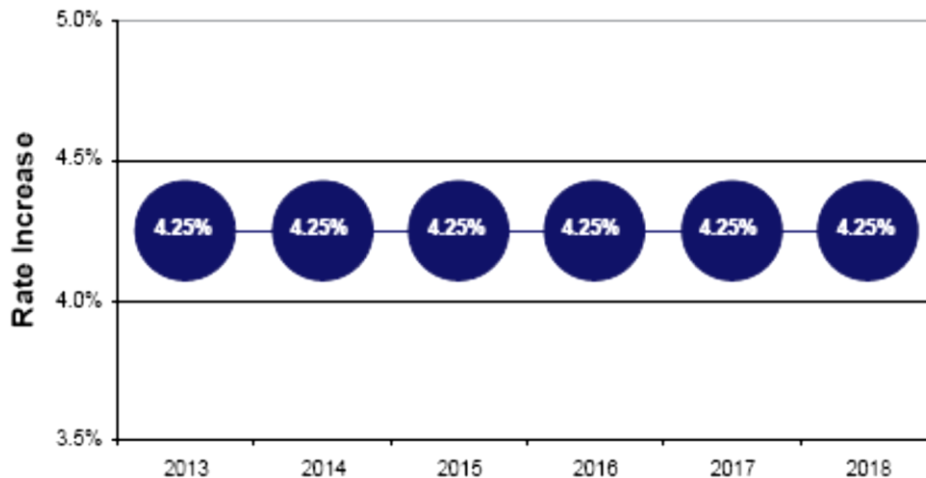

Τιμολογιακή πολιτική

Σύγκριση πραγματικού τιμολογίου σε σχέση με το εκτιμημένο, σύμφωνα με τη στρατηγική οικονομική μελέτη του 2002)

(Hamilton Water, 2013 Rate Budget & Services Overview)

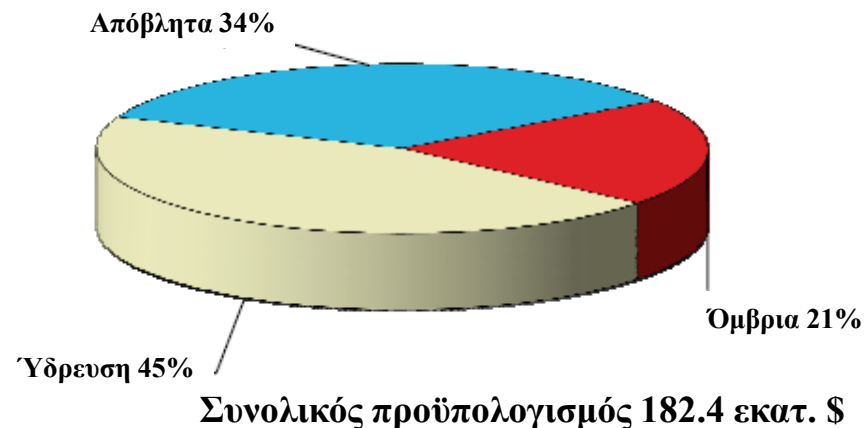
(Hamilton Water, 2013 Rate Budget & Services Overview)

Εταιρικός σκοπός της δημοτικής επιχείρησης, ο σταθερός ρυθμός ανάπτυξης για την επόμενη 5ετία, στόχος η βιωσιμότητα

Αναπτυξιακή στρατηγική

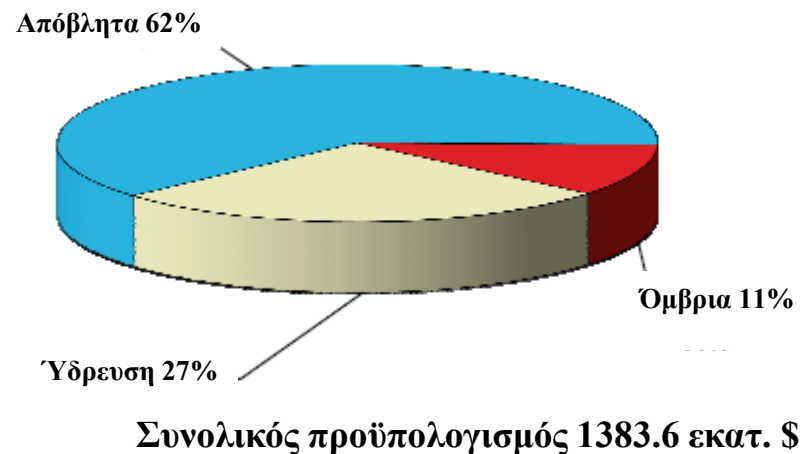
2013

Κύριος στόχος η αναβάθμιση και επέκταση δικτύων ύδρευσης και ομβρίων

2013-2022

Μελλοντικός στόχος η ανάπτυξη των δικτύων αποχέτευσης

(Δεδομένα: 2013 Rate Budget & Services Overview, Hamilton Water)

Συμπεράσματα

- ✓ Η οικονομική ύφεση ανοίγει το δρόμο των ιδιωτικοποιήσεων.
- ✓ Έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για τις υπηρεσίες νερού.
- ✓ Το προκύπτον καθεστώς διαχείρισης εξαρτάται από το ρυθμιστικό πλαίσιο που ορίζει ο κυβερνητικός φορέας.
- ✓ Η αποτελεσματικότητα μιας ΣΔΙΤ εξαρτάται άμεσα την εμπειρία και τεχνογνωσία του φορέα διαχείρισης.
- ✓ Κατά κανόνα για τον ιδιώτη βασικός στόχος η μεγιστοποίηση του κέρδους, και σε δεύτερη προτεραιότητα ο πολίτης και η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας, ενώ η περιβαλλοντική διάσταση τίθεται τελευταία στην ιεραρχία.
- ✓ Η οργανωμένη και ενεργός συμμετοχή των πολιτών αποτελεί προϋπόθεση για τη διαμόρφωση αξιόπιστων φορέων κοινωνικών υπηρεσιών.
- ✓ Μέσα από ένα ορθό σχεδιασμό, η επανακοινωνικοποίηση μπορεί να αποτελέσει μια αξιόπιστη και βιώσιμη λύση.

Αναφορές

- Hamilton Public Works, Hamilton Water, *2013 Rate Budget & Services Overview*, 2013.
- Loxely, S., *An Analysis of a Public-Private Sector-Partnership: The Hamilton - Wentworth - Philips Utilities Management Corporation PPP*, A Report prepared for Canadian Union of Public Employees, 1999.
- Ohemeng, F., *When Markets Fail to Deliver: An Examination of the Privatization and Deprivatization of Water and Wastewater Services Delivery in Hamilton*, Department of Political Science McMaster University Hamilton, 2006.
- Ohemeng, F., Grant, J., *Has the Bubble Finally Burst? An Examination of the Failure of Privatization of Water Services Delivery in Atlanta (U.S.A) and Hamilton (Canada)*, A Paper prepared for the Annual Meeting of the Canadian Political Science Association, Carleton University Ottawa, 2009.
- Pigeon, M., et al., *Remunicipalization – Putting Water Back into Public Hands*, Transnational Institute - Amsterdam, 2012.
- Ruth Hillary, *ISO 14001-Case Studies and Practical Experiences*, Greener Management International, 1999.

Σας ευχαριστούμε !